

Gaswinning en aardbevingen

Programma Ten Boer

Concept

Ten Boer, 2014

Inhoud

1	Inleiding	2
2	Achtergrond	3
2.1	Aardgas en Groningenveld	3
2.2	Aardbevingen	3
2.3	Winningsplan	5
2.4	Maatregelenpakket Ministerie EZ	5
2.1.1	Schadeherstel, versterking en waardevermeerdering	6
2.1.2	Verbetering leefbaarheid	7
2.1.3	Duurzaam economisch perspectief	8
3	De 6 sporen	9
3.1	Zienswijze en winningsbesluit	9
3.2	Communicatie	10
3.3	Preparatie	10
3.4	Aardbevingsbestendige bouw	10
3.1.1	Bestaande bouw:	11
3.1.2	Nieuwbouw	11
3.1.3	Overige bouwwerken en infrastructuur	11
	Leefbaarheidsprogramma	11
4	Samenvatting	13

1 Inleiding

Al lang is duidelijk dat de gemeente Ten Boer de nadelige effecten van de gaswinning uit het Groningenveld voelt. Na het sluiten van het akkoord Herstel op vertrouwen en vertrouwen op herstel zijn er veel stappen ondernomen via de dialoogtafel. Naast de ontwikkelingen die via de dialoogtafel zijn beslag krijgen heeft de gemeente Ten Boer ook nog haar eigen verantwoordelijkheden en bijdragen om te komen tot herstel van vertrouwen. In dit programma worden de ontwikkelingen geschetst en de rol die de gemeente zelf heeft.

Om dit goed te schetsen hebben we een aantal sporen benoemt.

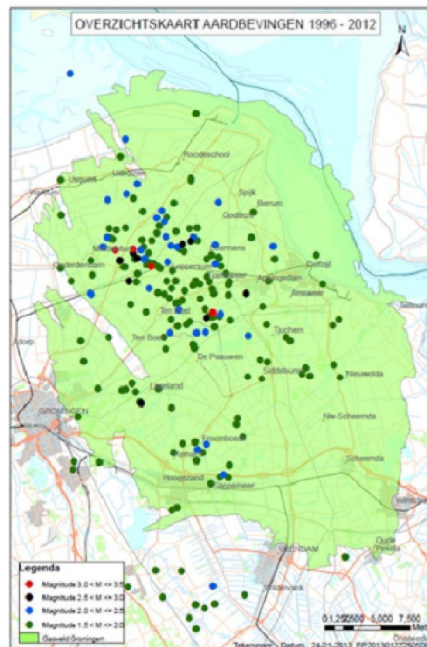
- Zienswijze en winningsbesluit
- Communicatie
- Veiligheid en preparatie
- Aardbevingsbestendig bouwen
 - Nieuwbouw
 - Bestaande bouw (herstel, versterking en waardevermeerdering)
 - Overige bouwwerken
- Leefbaarheidsprogramma
- Duurzaam economisch perspectief.

In de rapportage schetsen we eerst de achtergrond van de gaswinning en de aardbevingen waarna we verder ingaan op de rollen en activiteiten binnen de gemeente Ten Boer.

2 Achtergrond

2.1 Aardgas en Groningenveld

Op dit moment wordt ons aardgas gewonnen deels uit kleine aardgasvelden en deels uit het Groningenveld. (zie figuur 1). Ongeveer de helft van het gewonnen gas wordt voor de energievoorziening in ons land gebruikt en de andere helft wordt geëxporteerd naar de ons omringende landen. De gemeente Ten Boer ligt met haar grondgebied in zijn geheel boven het Groningenveld.

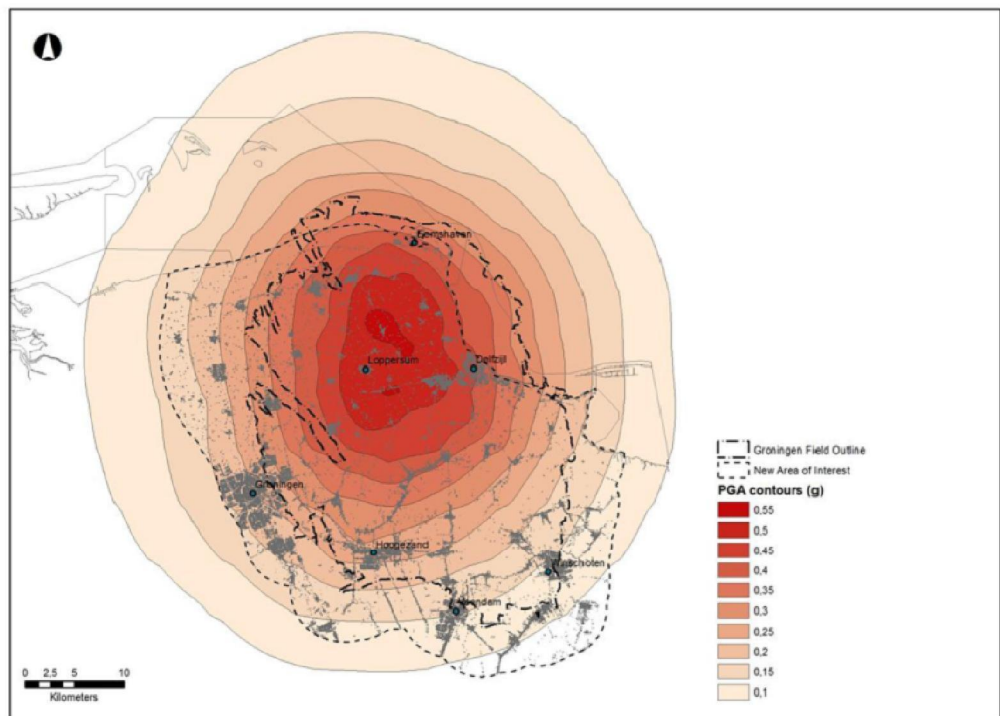
Figuur 1: ligging Groningergasveld met overzicht ‘voelbare’ aardbevingen(M>2)

2.2 Aardbevingen

De aardbevingen zijn het gevolg van de gaswinning. Doordat het gas wordt onttrokken wordt het reservoirgesteente waar het gas in zat, verder samengedrukt. Deze compactie is de drijvende kracht achter de aardbevingen. Maar niet alle kracht die bij compactie vrij komt leidt tot aardbevingen. Slechts een klein deel van de kracht bouwt zich in de ondergrond op en ontleedt zich in een aardbeving. De vrijgekomen energie verspreidt zich alle kanten op en wordt gedempt door de aardlagen. De hoeveelheid energie die aan het aardoppervlakte komt wordt uitgedrukt in de mate van versnelling. Deze versnelling bepaalt vervolgens hoeveel

overlast of schade optreedt. Dit kan zijn van bewegende lampen tot het instorten van woningen.

De discussies rondom het Groningengasveld richten zich op alle stappen van dit proces: de mate van compactie, de eventuele kracht van de beving, de mogelijk optredende versnellingen aan het aardoppervlakte en de mate van schade die aan verschillende bouwwerken kan optreden. Door alle partijen wordt onderkend dat in de berekeningen nog grote onzekerheden zitten en dat specifiek onderzoek naar de Groningse situatie noodzakelijk is. In onderstaande figuur uit rapport 1 [zie bijlage 2] is de mate van versnelling (PGA) weergegeven. Dit is op basis van een 2% waarschijnlijkheid van overschrijding in de komende tien jaar. De versnelling wordt uitgedrukt in een percentage van de zwaartekrachtsversnelling ($g=10 \text{ m/s}^2$).

Figuur 2: Kaart met verwachte versnellingen (2% waarschijnlijkheid op overschrijding de komende tien jaar).

Uit de kaart uit het winningsplan blijkt dat in de gemeente Ten Boer de geprognostiseerde versnellingen variëren van 0,5g in het oosten tot 0,35g in het westen. Op basis van de resultaten van nog uit te voeren onderzoeken en de gewijzigde productiestrategie zal deze kaart nog kunnen wijzigen. Nb. In de kaart die is toegevoegd bij het NEN interimadvies variëren de voorspelde versnellingen tussen 0,42g en 0,35g. Het berekende maximum is op die kaart 0,42g en op de kaart uit het winningsplan 0,55g. Dit verschil heeft waarschijnlijk te maken met een verschillende benadering.

2.3 Winningsplan

Het gebruik van de diepe ondergrond is gereguleerd in de Mijnbouwwet. Voor gaswinning is een vergunning nodig die het ministerie van EZ op basis van een winningsplan moet afgeven. Het Staatstoezicht op de Mijnen (SODM) toetst het plan inhoudelijk aan de hand van de regels uit de Mijnbouwwet.

Op 27 januari heeft het ministerie het ontwerpbesluit winningsplan Groningenveld 2013 dat door de NAM is ingediend bekend gemaakt. Hieruit bleek dat het ontwerpbesluit afwijkt van het advies van SodM. Het SodM heeft kritiek op diverse technische berekeningen en het beoordelen en beoordelingskader van het veiligheidsrisico. Zij geven aan dat mogelijk ook in andere delen van het Groningenveld krachtige aardbevingen kunnen plaatsvinden.

Minister Kamp van het ministerie van EZ heeft vervolgens een aantal toezeggingen gedaan waaronder die van een verminderde gaswinning bij Loppersum en een plafond van 42,5 BCM (miljard m³ gas/jaar). Met dit laatste wijkt hij niet af van het langjarige gemiddelde van de afgelopen jaren maar zit hij wel onder het recordjaar 2013 van 54 BCM. Als gevolg van de afname van de productie bij Loppersum zal er dus elders in het veld een toename van productie gaan plaatsvinden. De verwachting is dat dit in het zuidelijke deel plaatsvindt en dan met name in het zuidwestelijk deel rondom Harkstede en Froombosch. Uit de laatste rapporten van 27 maart blijkt dat dit in het zuidwestelijk deel leidt tot een verdubbeling van de compactie en daardoor een verhoogde seismische dreiging in dit gebied. Daarnaast wordt door de NAM in haar toelichting op het winningsplan aangegeven dat door het kabinetsbesluit de drukverschillen in het Groningenveld groter worden en daarmee de seismische dreiging verder kan toenemen. Dit effect kan helaas met de huidige modellen nog niet worden doorgerekend.

Vanaf 14 maart tot 24 april lag het winningsplan ter inzage en kunnen zienswijzen worden ingediend. Het ministerie van EZ en de Nam onderkennen dat er nog grote onzekerheden in de modellen en berekeningen zitten maar geven aan door de nu gevolgde strategie (80% minder bij Loppersum) dat de risico's tijdelijk verminderd zijn en dat dat de gelegenheid biedt om de modellen en uitgangspunten te verbeteren.

In juli 2016 moet de NAM een nieuw winningsplan indienen waarover begin 2017 een nieuw besluit zal worden genomen. In de tussentijd moeten metingen en verder onderzoek in het gasveld meer inzicht geven in de risico's en de wijze waarop ze beperkt kunnen worden.

2.4 Maatregelenpakket Ministerie EZ

Door het ministerie van EZ zijn een aantal toezeggingen gedaan om het herstel van vertrouwen terug te winnen. Dit pakket richt zich op de drieslag (schadeherstel, versterking van gebouwen en

waardevermeerdering/verduurzaming), verbetering van de leefbaarheid en economisch perspectief. Voor een deel van dit pakket is met de negen gemeenten in het kerngebied een akkoord gesloten: Herstel op vertrouwen en vertrouwen op herstel. Aan dit akkoord zijn door het Rijk middelen toegezegd ter grootte van 1,2 miljard. Hierbij dient te worden opgemerkt dat in ieder geval de posten schadeherstel en versterking het een open einde regeling geldt. Deze kosten worden ook buiten het akkoord vergoed. De overige middelen zijn specifiek verbonden aan het akkoord.

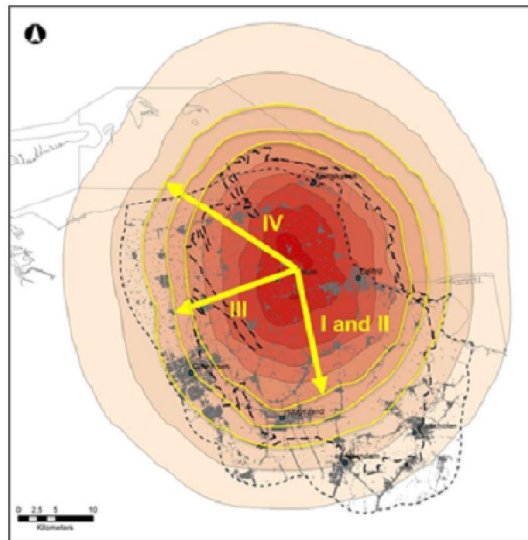
Voor de verdere uitwerking van de maatregelen uit het akkoord is een dialoogtafel ingesteld (voor drieslag en leefbaarheid) en een Economic board (duurzaam economisch perspectief).

Om te zorgen dat de dialoogtafel qua omvang niet te groot wordt maar wel voldoende gerepresenteerd is, zijn combinaties gezocht van vertegenwoordiging uit een bepaalde organisatie/groep. Deze vertegenwoordigers dienen dan wel voldoende gemandateerd te zijn vanuit hun achterban. Zo zal de vertegenwoordigende burgemeester terugkoppelen naar alle gemeenten en waterschappen in het gebied.

2.1.1 Schadeherstel, versterking en waardevermeerdering

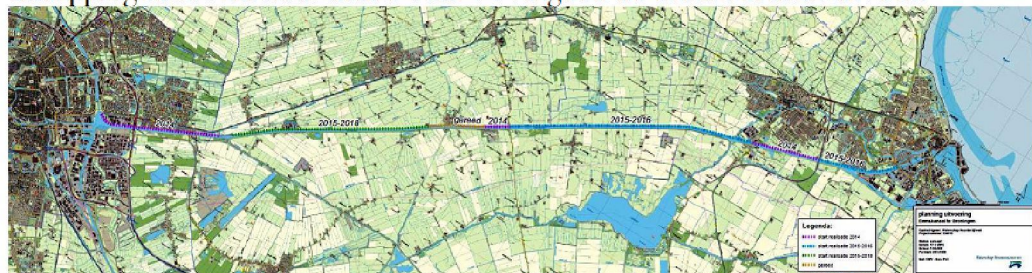
In de komende vijf jaar zal 850 miljoen beschikbaar komen voor schadeherstel en –preventie van huizen, gebouwen en infrastructuur. De NAM gaat onder meer vijftienduizend huizen inspecteren en waar nodig versterken.

Bij het gebied dat in het onderzoek naar versterking wordt meegenomen zijn een aantal keuzes en aannames gemaakt die afhankelijk van de onderzoeken en pilotprojecten mogelijk veranderen. Verwacht wordt dat versterkingsactiviteiten nodig zijn bij een versnelling tussen de 0,1 en 0,2 g. Vanwege de haalbaarheid en de onzekerheid is nu gekozen voor scenario N. Waarbij grote schuren met (pluim)vee(klasse I) en woningen(Klasse II) binnen de 0,3g contour, gebouwen met veel mensen (klasse III) binnen de 0,25 g contour en vitale gebouwen zoals ziekenhuizen binnen de 0,2 g contour worden onderzocht en indien nodig versterkt. Na een aantal pilots en aanbesteding zal pas vanaf 2016 kunnen worden begonnen met uitvoering van de maatregelen op grote schaal. In Ten Boer loopt een pilot voor een testwoning en een monument.

Figuur 3. Voorgesteld scenario voor versterking woningen en schuren (klasse I en II), gebouwen met veel mensen (klasse III) en vitale gebouwen (klasse IV).

Daar waar nodig worden dijken versterkt. Het Waterschap Noorderzijlvest heeft begin februari 2014 hiervoor een plan van aanpak opgesteld. Zij zijn begonnen met de versterking van het Eemskanaal bij Groningen, Woltersum en Appingedam. Het ministerie van EZ vergoed de extra kosten hiervoor.

Figuur 4. Plan van aanpak voor versterking Eemskanaal

Naast het versterkingsprogramma zijn diverse regelingen in het Akkoordgebied van toepassing:

- Commissie bijzondere situaties (15 miljoen beschikbaar)
- Interimregeling nieuwbouw (10 miljoen beschikbaar)
- Interimregeling meerwaarde (xx miljoen beschikbaar)
- Waardedalingsregeling (xx miljoen beschikbaar)

Meer informatie hierover vindt u op het Namplatform.

2.1.2 Verbetering leefbaarheid

Het kabinet stelt 60 miljoen euro beschikbaar voor diverse maatregelen die de leefbaarheid in het gebied vergroten. De dialogetafel werkt deze maatregelen verder uit binnen de drie werkgroepen herstructurering, programma's en dorpsverlevendiging.

2.1.3 Duurzaam economisch perspectief

De rijksoverheid investeert circa 65 miljoen euro, aangevuld met circa 35 miljoen door de provincie, in de regionale economie. Een zogeheten Economic Board werkt de maatregelen ter verbetering verder uit. Deze Board bestaat uit ondernemers uit de regio. Een nadere uitwerking volgt.

3 De 6 sporen

3.1 Zienswijze en winningsbesluit

De gemeente Ten Boer heeft haar zienswijze kenbaar gemaakt. Onder regie van de veiligheidsregio is een gezamenlijke zienswijze opgesteld. In opdracht van de raad hebben we als gemeente daaraan toegevoegd 30 BCM en ???

Medio december wordt de Nota van Antwoord verwacht. Indien nodig zullen we hier op reageren.

In februari zal de rapportage van het onafhankelijke onderzoek van de Onderzoeksraad voor de veiligheid bekend worden gemaakt.

Zowel de ambtelijke organisatie als via de dialoogtafel wordt kennis over gaswinning en aardbevingen verder uitgebreid en worden de ontwikkelingen bijgehouden. Via de publieke overheden is vertegenwoordiging (medewerker gemeente Groningen) afgevaardigd namens de dialoogtafel in de begeleidingscommissie van het meet en monitoringsplan.

In de voorbereiding naar de tweemaandelijks overleggen van de dialoogtafel heeft de burgemeester zitting in het burgemeestersoverleg (9 gemeenten kerngebied plus gemeente Groningen). De bgm van xxxx brengt namens de gemeenten en de waterschappen het standpunt in bij de dialoogtafel. De annotatie wordt voorbereid door het ambtelijk kernteam aardbevingen (gem Groningen). Inmiddels is ook het Gemeentelijk afstemmingsoverleg gestart waarin een medewerker van de gemeente Ten Boer zitting heeft. Hierin worden ook de onderwerpen die aan de dialoogtafel worden behandeld doorgesproken.

Maandelijks heeft de burgemeester portefeuillehoudersoverleg met het ambtelijk kernteam aardbevingen om inhoudelijk bij te praten over de ontwikkelingen.

Daarnaast vindt xxx keer een afstemmingsoverleg tussen gemeenten, ministerie van EZ en de NAM plaats. De gemeente wordt inhoudelijk vertegenwoordigd door de gemeentesecretaris van Loppersum. In bijlage 1 vindt u een overzicht van de diverse overlegstructuren.

Binnen de organisatie van de gemeente Groningen loopt een parallel programma aardbevingen. Per medio november is een programmadirecteur aardbevingen aangesteld. Op dit moment wordt de personele invulling van het kernteam aangepast.

3.2 Communicatie

De gemeente TB heeft (6 juli 2013) via de burgemeester een brief aan al haar bewoners gestuurd met het advies van de VR.

De website van de gemeente (Tenboer/nieuws/aardschokken) biedt een overzicht van de actuele stand van zaken en verwijst door naar de diverse regelingen. We zullen de komende periode actiever gaan communiceren over de positie van Ten Boer en de mogelijkheden voor de burgers (diverse regelingen etc.).

Communicatiemedewerker maakt onderdeel uit van de staf in Ten Boer en wordt indien nodig ondersteund door ambtelijk apparaat van Groningen en/of de veiligheidsregio.

3.3 Preparatie

Voorbereid zijn op een aardbeving is in eerste instantie een taak die bij de veiligheidsregio (VR) ligt. Echter ook hier geldt dat de komende jaren een goede afstemming nodig is om van elkaars expertise gebruikt te kunnen maken. De VR heeft op 21 februari het incidentbestrijdingsplan aardbevingen vastgesteld. Afhankelijk van eventueel nieuwe informatie kan dit worden bijgesteld. De VR geeft in korte instructies op haar website advies aan burgers wat te doen vooraf, tijdens en na een aardbeving.

De burgemeester met veiligheid en openbare orde in zijn portefeuille is onderdeel van de VR. Binnen de VR is een programmaleider aardbevingen aangesteld en een communicatiemedewerker vrij gemaakt voor dit onderwerp.

Er zijn al een aantal oefeningen in het kerngebied geweest.

3.4 Aardbevingsbestendige bouw

Om te zorgen dat de bouwactiviteiten in het kerngebied¹ niet stil komt te liggen is door het ministerie een interimadvies door de NEN opgesteld die handreikingen biedt voor aardbevingsbestendige nieuwbouw en verbouw. In januari 2015 verwachten we het vervolg hierop namelijk de Nationale Praktijkrichtlijn aardbevingsbestendige bouw. Deze NPR geeft naast regels voor nieuwbouw en verbouw ook rekenregels voor bestaande bouw. De praktijkrichtlijn is de aanloop naar het vaststellen van deze rekenregels in het bouwbesluit over twee jaar. Op dat moment gelden de regels als verplichting voor nieuwbouw en verbouw. Tot die tijd blijft het een dringend advies. Om partijen te stimuleren om anders te gaan bouwen heeft de NAM een interimregeling nieuwbouw ingesteld (zie bijlage regelingen).

¹ Met het kerngebied worden in dit document de negen gemeenten, waaronder TenBoer, bedoeld. Het betreft het gebied waar het risico voor aardbevingen het grootste is.

De NAM is bezig met het versterken van bestaande bouw. Dit betekent dat zij op dit moment nog veel onderzoek doen, protocollen ontwikkelen, de aanpak verder uitwerken en een aantal pilotprojecten heeft lopen. Vanaf medio 2015 zal de grootschalige uitrol van versterkingsmaatregelen gaan plaatsvinden. Dit zal worden uitgevoerd door het Centrum van Veilig Wonen. Vooralsnog geeft de NAM aan dat circa 50.000 woningen versterkt gaan worden in een periode die ligt tussen de elf en 23 jaar.

3.1.1 Bestaande bouw:

De gemeente zal monitoren hoe de voortgang van het versterkingsprogramma loopt. Zij wijst daarbij tevens op de verantwoordelijkheid van eigenaren van bouwwerken (zie advies Veiligheidsregio).

De gemeente maakt zich hard om de de benodigde vergunningen voor het versterkingsprogramma gestructureerd zullen worden afgehandeld en waarbij geen onnodige vertraging zal oplopen bij de vergunningenstroom. Hoe we dat willen gaan doen werken we de komende tijd uit. Daarnaast willen we dat de overlast voor bewoners zo gering als mogelijk is.

Daar waar zich situaties voordoen die snel moeten worden opgelost dragen we als overheid hieraan bij. Zo hebben we snel een onderzoek uitgevoerd in het bouwdoosier een groep van woningen in Ten Boer te inventariseren. Vervolgens heeft de NAM hier haar experts naar kunnen laten kijken. Ook meldingen van achterstallig onderhoud dat tot gevaarlijke situaties kan leiden zullen we snel opvolgen.

Voor de Bijzondere Situaties streven we ernaar om periodiek een terugkoppeling van de commissie te krijgen. Hierbij zullen we zeer zorgvuldig omgaan met de privacy van de betrokkenen.

3.1.2 Nieuwbouw

Voor nieuwbouw geldt een interimadvies aardbevingsbestendig bouwen. We leveren bij iedere aanvraag een folder met het Rijksadvies. Tevens wijzen we de bouwers op de nieuwbouwregeling die in onze gemeente van kracht is. Toezicht en handhaving is op dit moment niet mogelijk dat kan pas als de regels in het bouwbesluit zijn opgenomen. Dat is op zijn vroegst in 2018.

3.1.3 Overige bouwwerken en infrastructuur

Leefbaarheidsprogramma

Via dialoogtafel circa 35 miljoen en via NAM circa 25 miljoen beschikbaar.
Daarnaast nog reguliere provinciale programma maar daar zit TB niet in.

Voor de verdeling 35 miljoen zijn drie sporen uitgezet die ieder een eigen werkgroep kennen.

Werkgroep 1 gaat om herstructureringsvraagstukken en hiervoor zal de gemeente projecten aandragen. Wat is aanvliegroute?

De andere sporen hebben betrekking op dorpsvraagstukken/lokatiespecifieke vraagstukken. Hiervan de bedoeling dat van onderop (inwoners en/of belangenverenigingen) projecten initiëren en indienen. Welke rol speelt gemeente hier.

4 Samenvatting

De zorg van de gemeente gaat in eerste instantie uit naar de veiligheid. Vanuit onze bestuurlijke verantwoordelijkheid blijven we aandringen op meer duidelijkheid over de veiligheidsrisico's en willen we heldere afspraken maken over hoe om te gaan met deze risico's. Hierbij hoort ook een duidelijke uitspraak van het Rijk over de nommering (wat vinden we maatschappelijk acceptabel). We zullen gezamenlijk met alle partijen zo snel mogelijk eventuele veiligheidsrisico's van de gaswinning terugdringen waarbij niet alleen naar gebouwen maar ook nadrukkelijk de dijken worden meegenomen.

Verder willen wij als gemeente onze bijdrage leveren voor het verdere herstel van vertrouwen van onze inwoners. Dit betekent dat we onze inhoudelijke en bestuurlijke bijdrage leveren bij de diverse onderdelen zoals bijvoorbeeld een goed schadeprotocol, het versterken van de leefbaarheid, versterking van het economisch perspectief etc... Dat doen we niet alleen maar met de ons omliggende gemeenten en de dialoogtafel en uiteraard in samenspraak met onze inwoners.

Bijlage Samenvatting Akkoord

In januari 2014 hebben de betrokken overheidspartijen (9 gemeenten, provincie en Rijk) het akkoord "Vertrouwen op herstel en herstel van vertrouwen" gesloten. Dit akkoord kent vier aandachtsvelden ofwel "sporen":

Spoor 1. Vergroting van de veiligheid en preventief versterken van huizen en gebouwen

Voor dit spoor is 750 mln. geraamd voor schadeherstel en preventief versterken van huizen en gebouwen en 100 mln. voor preventie van overige infrastructuur

Spoor 2. Verbetering van de schadeafhandeling en waardevermeerdering

Op dit tweede spoor wordt een aanpak ontwikkeld voor onafhankelijke schadeafhandeling, herstel en preventie van cultureel erfgoed en maatregelen voor waardebehoud cq. waardevermeerdering van huizen. Hiervoor is, naast de aansprakelijkheid van de NAM voor alles schade als gevolg van gaswinning, voor de eerste vijf jaar 125 mln. beschikbaar gesteld. Per 15 april voorziet dit spoor ook in een "commissie bijzonder gevallen" die kan besluiten tot eventueel aanvullende maatregelen in specifieke individuele gevallen op voordracht van de betrokken burgemeester.

Spoor 3. Verbetering van de leefbaarheid

Dit spoor richt zich op herbestemming cultureel erfgoed, herstructureringwoning en winkelvoorraad, impuls voor lokale energieopwekking en de ontwikkeling van snel internet. Er wordt aangesloten bij het huidige Woon- en leefbaarheidsplan van de Deal gemeenten. De NAM stelt 35 mln beschikbaar voor het programma maar heeft daarnaast een eigen programma waarin 25 mln. is gereserveerd.

Spoor 4. Verbetering van het economisch perspectief

Dit vierde spoor wordt in overleg met de zogenaamde Dialoogtafel verder uitgewerkt. Besluitvorming van de 2e kamer heeft geleid tot een verdubbeling van de looptijd van het economisch spoor tot 10 jaar waarbij op dit moment 162,5 mln. beschikbaar is gesteld.

Dialoogtafel

Naast de genoemde vier sporen die zijn gericht op verbetering van veiligheid, schadeafhandeling, leefbaarheid en economisch perspectief voorziet het akkoord ook in een proces van permanente dialoog. Voor de concretisering daarvan is besloten tot oprichting van de Dialoogtafel (www.dialoogtafelgroningen.nl.) Hierin wordt onder voorzitterschap van de heer J. Wallage en 5.1.2e getracht consensus te bereiken over de gaswinning en de gevolgen daarvan voor de regio. Aan tafel zitten overheden, NAM, maatschappelijke en vrijwilligersorganisaties.

Stand van zaken begin december 2014

Dialoogtafel

De Dialoogtafel is vanaf maart 2014 actief. Maandelijks wordt er vergaderd. Vanuit de gemeente zit er één vertegenwoordiger aan tafel. De komende maanden moet blijken of de Tafel een succes wordt. Er is soms moeite binnen de Tafel om snel, effectief en doelgericht actie te ondernemen. De burgemeesters van de 9 gemeentes + Groningen bespreken de onderwerpen van de agenda van de Tafel tijdens het burgemeestersoverleg voor. Ook vinden regelmatig informatie- of klankbordbijeenkomsten plaats voor betrokken partijen. De Tafel werkt met een lange termijn agenda. Op die agenda staan voor dit jaar nog als belangrijke onderwerpen de kaderstellende stukken/regelingen waarmee het Centrum voor Veilig Wonen vanaf januari aan het werk moet en de uitwerking van het onderwerp leefbaarheid.

Schadeafhandeling

Tot eind november zijn er ruim 28.000 schades gemeld bij de NAM. De indruk bestaat dat de NAM kleinere en eenvoudige schades relatief snel en naar tevredenheid van de melders afhandelt. De aandacht gaat dan ook uit naar de meer complexe schades, waarvan de afhandeling traag verloopt. We worden steeds vaker benaderd door soms wanhopige burgers die zich vermorzeld (dreigen te gaan) voelen door de NAM. Hierbij speelt gebrek aan communicatie vanuit de NAM een belangrijke rol. Dit wakkert het gevoel van onzekerheid en onveiligheid bij een aantal gedupeerden aan. Een gesprek met de burgemeester op zich doet vaak al goed, mensen voelen zich in ieder geval gehoord. Onze ervaring is dat de NAM deze zaken vervolgens met meer voortvarendheid oppakt.

Bouwkundig versterken en NPR

NAM heeft een apart spoor voor het bouwkundig versterken van bestaande panden om deze aardbevingsbestendig(er) te maken. Op dit moment wordt gewerkt aan het opdoen van voldoende kennis om hier in de praktijk op grote schaal mee aan de slag te gaan. De komende tijd worden nadere onderzoeken uitgevoerd hiervoor, o.a. in een aantal 'testwoningen'. Daarnaast wordt de publicatie van de Nationale Praktijk Richtlijn in januari 2015 verwacht. Hierin zijn bouwkundige normen opgenomen die nodig zijn om te bepalen aan welke eisen nieuwe en bestaande woningen moet voldoen in het kader van aardbevingsbestendigheid. De effecten van de NPR op woningen en vastgoed in onze regio zijn nog onbekend maar kunnen groot zijn.

Regeling Waardevermeerdering

In het akkoord "Vertrouwen op Herstel, Herstel van Vertrouwen" zijn afspraken gemaakt over een waardeverhogend pakket voor woningeigenaren in het gaswinningsgebied. De Dialoogtafel heeft in oktober een voorlopige Waardevermeerderingsregeling vastgesteld en beleidsmatig ondergebracht bij de Provincie. De uitvoering wordt verzorgd door SNN, die vaker energiesubsidies heeft uitgekeerd. Iedereen met meer dan €1000 aardbevingsschade kan een subsidie van €4000 ontvangen voor duurzame maatregelen zoals isolatie, zonnepanelen of een HR-ketel. De regeling is inmiddels in werking getreden. De eerste signalen maken duidelijk dat veel gebruik wordt gemaakt van deze regeling. Intussen wordt er ook al hard gewerkt aan de ontwikkeling van een definitieve regeling die begin 2015 van kracht zou moeten worden.

Regeling Waardedaling

Sinds een paar weken is de regeling waardedaling van de NAM van kracht. Met die regeling kunnen mensen die hun woning verkopen een compensatie krijgen voor het negatieve effect van aardbevingen op de verkoopprijs. De Dialoogtafel vindt de bestaande regeling te beperkt en vindt dat die moet worden verbeterd op een manier zodat de regeling ook bijdraagt aan de verkoopbaarheid van een huis.

Nieuwbouwregeling

De NAM heeft een pilot nieuwbouwregeling. Nieuwbouwprojecten kunnen worden aangemeld, waarna bouwkundig advies gegeven wordt over de manier waarop aardbevingsbestendig gebouwd kan worden. Wanneer blijkt dat hiervoor extra kosten gemaakt moeten worden, komen deze voor vergoeding in aanmerking. Acht bouwplannen zijn in de eerste pilot van de Nieuwbouwregeling meegenomen, waarvan vier momenteel worden gerealiseerd. De pilot is verlengd en op dit moment zijn er 29 aanvragen.

Economic Board

De EB heeft de taak de economische stimuleringsgelden op een degelijke manier te (laten) besteden. Inzet is het creëren van nieuwe duurzame banen en behoud van de bestaande werkgelegenheid. De Board is in de afgelopen maanden bemenst en heeft de plannen ontwikkeld en breed besproken. Op korte termijn wil EB er voor zorgen dat het MKB voldoende kredietmogelijkheden krijgt om te kunnen investeren. Op middellange termijn richt EB zich op enkele kansrijke clusters: chemie, agrifood, toerisme, bouw en energie.

Leefbaarheid

Voor de uitwerking van de stimuleringsregelingen van het spoor Leefbaarheid zijn drie werkgroepen ingesteld. Op maandagmiddag 1 december is het Loket Leefbaarheid geopend. Bij dit digitale loket kunnen (groepen) bewoners plannen indienen die de leefbaarheid in hun dorp vergroten. De opening van het loket is een belangrijke eerste stap voor de

invulling van het leefbaarheidsprogramma waaraan de Dialoogtafel werkt. Naast dit Loket wordt nu nog gewerkt aan de twee andere stimuleringsregelingen voor het spoor Leefbaarheid. Dit betreffen regelingen voor strategische herstructureringsopgaven en de zogenaamde Regionale Programma's (waaronder programma's voor erfgoed, asbestsanering en lokale energie). Het openstellen van deze stimuleringsregelingen wordt in het eerste kwartaal van 2015 verwacht.

Project Service Bureau - Centrum voor Veilig Wonen

In overeenstemming met de gemaakte afspraken doet NAM een stap terug in het schade- en versterkingstraject. Vanaf 1 januari 2015 gaat een consortium dat op afstand van de NAM staat de afwikkeling van schade uitvoeren. Dit consortium bestaat uit adviesbureau Arcadis, bouwers Van Wijnen en Oosterhof Holman, onderhoudsbedrijf SealteQ en schade-expert CED. Het nieuwe (prefab) hoofdkantoor komt in Appingedam te staan. Daarnaast komt er een onafhankelijke, door de minister van EZ benoemde en uit 3 personen bestaande, Raad van Toezicht.

Commissie Bijzondere Situaties

Burgemeesters kunnen schrijnende situaties voorleggen aan deze Commissie. Veel situaties die bij de Commissie terecht komen, hebben betrekking op de verkoop van de eigen woning in combinatie met bijzondere persoonlijke omstandigheden.

In een recente verslag heeft de Commissie aangegeven dat er in enkele situaties door bemiddeling van de casemanager een oplossing is bereikt. Andere, meer complexe situaties vragen een intensieve inzet van de casemanager en de specifiek terzake deskundigen. Aan de Dialoogtafel, maar ook breder wordt geconstateerd dat t de commissie vastloopt in juridische criteria die men zichzelf heeft opgelegd, terwijl de commissie juist de vrije hand heeft om bij grote problemen met oplossingen in te grijpen. Naar aanleiding hiervan gaan de voorzitters in gesprek met de Commissie.